

ÎNCHEIERE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

soluționând cererea depusă de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Mobvaro – M” SRL împotriva lui Buză Valeriu, Buză Sergiu, Belotcaci Vadim, Tataru Corneliu, Șalaru Mihail, Șalaru Galina, Mereuță Anastasia, SA „Orizont”, Iscolinaia Maria (succesorul în drepturi a Tatianei Kirko), Tafunea Elena, SA „Ex-Prod-Trans”, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice, Agenția Servicii Publice, notarii Șevciuc Viorica, Teleucă Aliona, Cobăneanu Angela, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu privire la anularea deciziei Consiliului S.A. ”Transcereale” din 07 august 2003 cu privire la comercializarea fondurilor fixe, anularea contractelor de vânzare-cumpărare și de donație, obligarea radierii dreptului de proprietate și efectuarea modificărilor de restabilire a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile,

c o n s t a t ă:

La 26 septembrie 2008, SC „Mobvaro – M” SRL a depus cerere de chemare în judecată (concretizată pe parcurs) împotriva SA „ExProd-Trans”, SA „Orizont”, Buză Valeriu, Buză Sergiu, Iscolinaia Maria, Șalaru Mihail, Mereuță Anastasia, Tataru Corneliu, Șalaru Mihail, Șalaru Galina, Mereuță Anastasia, SA „Orizont”, Iscolinaia Maria (succesorul în drepturi a Tatianei Kirko), Tafunea Elena, SA „Ex-Prod-Trans”, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice, Agenția Servicii Publice, notarii Șevciuc Viorica, Teleucă Aliona, Cobăneanu Angela, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, prin care a solicitat constatarea nulității deciziei Consiliului SA „Transcereale” din 07 august 2003 cu privire la comercializarea fondurilor fixe și a actelor juridice săvârșite în baza ei, cu aducerea părților în poziția inițială; constatarea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr.4469 din 30 decembrie 2003, nr.4471 din 30 decembrie 2003, nr.4473 din 30 decembrie 2003, nr.1465 din 26 mai 2004, contractului de donație nr.3264 din 15 octombrie 2004, contractelor de vânzare-cumpărare nr.4530 din 23 decembrie 2006,

nr.3263 din 15 octombrie 2004 și nr.626 din 14 martie 2004, cu aducerea părților în poziția inițială; obligarea ÎS „Cadastru” OCT Chișinău să introducă modificările respective în registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Judecătoriei Botanica acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 05 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către SC „Mobvaro-M” SRL, casată hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă integral.

Prin decizia din 01 decembrie 2010 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile declarate de către SA „Orizont”, Buză Valeriu, Buză Sergiu, Iscolinaia Maria, Șalaru Mihail, Mereuță Anastasia, Tataru Corneliu, SA „Ex-Prod-Trans”, casată decizia din 05 mai 2010 a Curții de Apel Chișinău și a fost menținută hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău.

Prin decizia din 21 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă cererea de revizuire declarată de SC „Mobvaro – M” SRL, casată decizia din 01 decembrie 2010 a Curții Supreme de Justiție, cauza fiind reținută spre examinare în Curtea Supremă de Justiție.

Prin decizia din 18 aprilie 2018 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile declarate de SA „Orizont”, Buză Valeriu, Buză Sergiu, Iscolinaia Maria, Șalaru Mihail, Mereuță Anastasia, Tataru Corneliu, SA „Ex-Prod-Trans”, casată decizia din 05 mai 2010 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 noiembrie 2009 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, cauza fiind remisă la rejudecare la Judecătoria Chișinău.

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) acțiunea a fost admisă parțial.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 23 noiembrie 2021, Tataru Corneliu, reprezentat de avocatul Niță Ștefan, și la 16 decembrie 2021, Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile au depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), solicitând casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Conform fișei de repartizare repetată a dosarului, la 28 februarie 2022, cauza civilă enunțată a fost repartizată în mod automat – aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (P.I.G.D), pentru examinare în ordine de apel, judecătorului Curții de Apel Chișinău – Budăi Nelea.

La 14 aprilie 2022, judecătorul Budăi Nelea a declarat abținere de la examinare cauzei civile în ordine de apel, invocând că se află în relații de rudenie cu Cobăneanu Angela, care are calitatea intervenient accesoriu.

Prin încheierea din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, declarația de abținere depusă de judecătorul Curții de Apel Chișinău, Budăi Nelea, a fost admisă.

Conform fișei de repartizare repetată a dosarului, la 20 aprilie 2022, cauza civilă enunțată a fost repartizată în mod automat – aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (P.I.G.D), pentru examinare în ordine de apel, judecătorului Curții de Apel Chișinău – Ala Malîi, care face parte din completul de judecată în următoarea componență: Ala Malîi (președinte), Ina Dutca

și Denis Băbălau (judecători).

La 01 iunie 2022, S.C. „Mobvaro-M”, reprezentată de Benderschi Valeriu a înaintat cerere de recuzare judecătorului Curții de Apel Chișinău Ala Malii de la examinarea cererilor de apel depuse de Tataru Corneliu, reprezentat de avocatul Niță Ștefan și de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 06 iunie 2022, judecătorul Ala Malii a declarat abținere de la examinarea cererilor de apel depuse de Tataru Corneliu, reprezentat de avocatul Niță Ștefan și de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile.

Prin încheierea din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de recuzare înaintată de SC „Mobvaro-M” SRL, reprezentată de Benderschi Valeriu judecătorului Curții de Apel Chișinău – Ala Malii și declarația de abținere a judecătorului Ala Malii.

Conform fișei de repartizare repetată a dosarului, la 10 iunie 2022, cauza civilă enunțată a fost repartizată în mod automat – aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (P.I.G.D), pentru examinare în ordine de apel, judecătorului Curții de Apel Chișinău - Maria Guzun.

Prin dispoziția nr. 42 din 30 decembrie 2021 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău privind constituirea completelor de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chișinău pentru anul 2022, s-a constituit în cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, completul de judecată nr.6 în următoarea componență: Maria Guzun – Președinte, Sîrbu Victoria și Buhnaci Virgiliu - judecători.

La 17 ianuarie 2023, Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile a depus cerere prin care a solicitat strămutarea cauzei în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

A menționat că prin încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel nemotivate depuse de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile și Tătaru Corneliu, reprezentat de avocatul Niță Ștefan și s-a acordat timp apelanților pentru înlăturarea neajunsurilor până la 16 martie 2022.

Astfel, încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost remisă avocatului Niță Ștefan, reprezentantul lui Tătaru Corneliu care la 16 martie 2022 a depus cererea de apel motivată, însă apelantei Kirko Tatiana și avocatului Vasile Lungu nu le-a fost comunicată. Astfel, încheierea din 01 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererilor de apel, a fost expediată de instanța de apel la 23 martie 2022, prin poșta electronică avocatului - Vasile Lungu.

Prin urmare, consideră că instanța de apel necomunicând actele de procedură a provocat această situație juridico-faptică, care a favorizat intimatul - SC „Mobvaro-M” SRL și acesta în ședința preliminară în cadrul dezbaterilor judiciare foarte intens a insistat precum că Kirko Tatiana a omis termenul de depunere a cererii de apel motivate. A notat că primind actele de procedură la 23 martie 2022 avocatul Lungu Vasile era deja decăzut din dreptul de a efectua acțiune de procedură. Respectiv el nici nu putea solicita prelungirea termenului deja expirat și repunerea în termen. Astfel, a menționat că are îndoieli că completul de judecată care examinează această cauză va soluționa obiectiv și legal această cauză.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul consideră că motivele, invocate de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile, în cererea de strămutare a cauzei civile, nu cad sub incidența prevederilor art. 43 alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. În condițiile speței, aceste argumente nu și-au găsit confirmare, fiind doar la nivel de suspiciuni în imparțialitate a completului de judecată care a fost desemnat pentru examinarea cererilor de apel, fără a indica motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază suspiciunea, cu anexarea probelor concludente și pertinente, ce justifică acest fapt.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod.

Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă. În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, 3 acuzatului, în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă

absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Grieves împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa. În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din materialele dosarului că completul de judecată, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinarea cererilor de apel, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale.

În aceste circumstanțe Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că argumentele invocate în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău, la o altă instanță egală în grad nu se încadrează în prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă. Solicitantul nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice bănușială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată. Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea cauzei. Respectiv, Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile, nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, cauza urmând a fi restituită pentru continuarea examinării cererilor de apel la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 43 alin. (2), lit. f), alin. (3) și (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Kirko Tatiana, reprezentată de avocatul Lungu Vasile privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Mobvaro – M” SRL împotriva lui Buză Valeriu, Buză Sergiu, Belotcaci Vadim, Tataru Corneliu, Șalaru Mihail, Șalaru Galina, Mereuță Anastasia SA „Orizont”, Iscolinaia Maria (succesorul în drepturi a Tatianei Kirko), Tafunea Elena, SA „Ex-Prod-Trans”, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice, Agenția Servicii Publice, notarii Șevciuc Viorica, Teleucă Aliona, Cobăneanu Angela, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu privire la anularea deciziei Consiliului S.A. „Transcereale” din 07 august 2003 cu privire la comercializarea fondurilor fixe, anularea contractelor de vânzare-cumpărare și de donație, obligarea radierii dreptului de proprietate și efectuarea modificărilor de restabilire a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea în ordine de apel, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas